

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Юридичний факультет
Кафедра історії держави, права та політико-правових учень

Затверджено
на засіданні кафедри історії держави,
права та політико-правових учень
юридичного факультету
Львівський національний університет імені Івана Франка
(протокол № 1 від 30 серпня 2022 р.)

Завідувач кафедри:
проф. Бойко І.Й. _____

Силабус з навчальної дисципліни
«Дотримання прав людини в процесі кримінального переслідування:
історично-правові аспекти»,
що викладається в межах ОПІ «Право»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів з
спеціальності 081 «Право»

**Силабус курсу «Дотримання прав людини в процесі кримінального
переслідування: історично-правові аспекти»
2022-2023 навчального року**

Назва курсу	Дотримання прав людини в процесі кримінального переслідування: історично-правові аспекти
Адреса викладання курсу	вул. Січових стрільців 14, Львів
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Львівський національний університет імені Івана Франка, юридичний факультет, кафедра історії держави, права та політико-правових учень
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	08 Право, 081 Право
Викладачі курсу	Федушак-Паславська Ганна Михайлівна, кандидат юридичних наук, доцент
Контактна інформація викладачів	paslavskafam@ukr.net
Консультації по курсу відбуваються	За графіком, затвердженим кафедрою. За попередньою домовленістю можливі онлайн консультації через Teams, Zoom чи Google meet. Для погодження часу онлайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача або телефонувати.
Сторінка курсу	https://law.lnu.edu.ua/course/dotrymannia-prav-liudyny-v-protsesi-kryminalno-ho-peresliduvannia-istorychno-pravovi-aspekty
Інформація про курс	«Дотримання прав людини в процесі кримінального переслідування: історично-правові аспекти» - вибіркова навчальна дисципліна, яка вивчає історично-правові та загальні теоретичні аспекти дотримання прав людини на стадіях кримінального переслідування особи. У процесі засвоєння курсу студенти поглиблено вивчають правову природу та філософські засади сучасних принципів кримінального переслідування, закріплених у національному законодавстві та актах міжнародного права. Навчальний курс також має на меті сприяти формуванню правової свідомості сучасного українського правника.

Коротка анотація курсу	Дисципліна «Дотримання прав людини в процесі кримінального переслідування: історично-правові аспекти» є вибірковою дисципліною за спеціальністю «Право» для освітньої програми бакалавр, яка викладається у 4 семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Мета та цілі курсу	Мета вивчення дисципліни – це здобуття майбутніми фахівцями базових правових знань про правову природу та філософські засади сучасних принципів кримінального переслідування, зокрема, найголовнішого із них – дотримання прав людини. Курс має сприяти закріпленню у студентів-правників поваги до честі і гідності особи як найвищої соціальної цінності сучасного цивілізованого суспільства. Завданням курсу є: - виявити закономірності та особливості становлення і розвитку основних інститутів кримінального права у країнах західної правової традиції та їх правову природу; - виділити основні етапи закріплення прав людини у країнах західної правової традиції; - визначити особливості закріплення в українському законодавстві засобів захисту прав людини у процесі кримінального переслідування; - проаналізувати міжнародні стандарти прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практику Європейського суду з прав людини; - виділити особливості закріплення у нормах міжнародного права стандартів прав людини та засобів їх реалізації у процесі кримінального переслідування.

**Література для
вивчення дисципліни**

1. Декларація прав людини і громадянина(1787)
[//constituante.livejournal.com/10253.html](https://constituante.livejournal.com/10253.html)
2. Воробйов І. Право на протест: замість справедливості – кримінальне переслідування //Українська правда, 21.01.2022//
<https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&ved=2ahUKEwib-6Tohrf5AhWIw4sKHbwbA8gQFnoECAMQAQ&url=https%3A%2F%2Fwww.pravda.com.ua%2Fcolumns%2F2022%2F01%2F21%2F7321158%2F&usg=AOvVaw0n-uHLUCF2ixFoFt8yJUqe>
3. Європейська конвенція з прав людини з поправками, внесеними відповідно до положень Протоколів № 11 та 14 з Протоколам № 1, 4, 6, 7, 12, 13 та 16
[//www.echr.coe.int/Documents/Convention_UKR.pdf](https://www.echr.coe.int/Documents/Convention_UKR.pdf)
4. Женевська конвенція про поводження з військовополоненими//zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_153
5. Загальна декларація прав людини (1948)//zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015
6. Заключний акт Наради з безпеки і співробітництва у Європі(1975) //zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_055
7. Закон України «Про порядок відшкодування шкоди, завданої громадянину незаконними діями органів, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність, органів досудового розслідування, прокуратури і суду»
[//zakon.rada.gov.ua/rada/show/266/94-вр](https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/266/94-вр)
8. Захаров Є. Висновок щодо політичних мотивів кримінального переслідування та порушень прав людини у кримінальному провадженні Костянтина Жеваго//Харківська правозахисна група Інформаційний портал «Права людини в Україні» від 15.07.2021 р.
9. Історія держави і права зарубіжних країн: Хрестоматія/Упор. В.Д.Гончаренко. – К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2002.- 716 с.;
10. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод (1950)//zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004/print
11. Конвенція проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження або покарання (1985)//zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_085

12. Конституція України //urist-ua.net/законо/конституція_україни/;

13. Кримінальний Кодекс України //zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14

14. Кримінальний процесуальний Кодекс України //zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17

15. Посібник із статті 6 Європейської конвенції з прав людини. Право на справедливий суд (кримінально-процесуальний

аспект)//Рада Європи/Європейський суд з прав людини. - 2020

//www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwib-6Tohrf5AhWIw4sKHbwbA8gQFnoECBYQAQ&url=https%3A%2F%2Fwww.echr.coe.int%2FDocuments%2FGuide_Art_6_criminal_UKR.pdf&usg=AOvVaw1lMTBO2f-BQXpg0ZJaK8qy

16. Права, за якими судиться малоросійський народ (1743)//resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?&I21DBN=ELIB&P21DBN=ELIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=elib_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=ID=&S21STR=0008967

17. Саксонське зеркало. (бл.1230). Книга 1. (Витяги)//pidruchniki.com/1601101358645/pravo/saksonske_zezsalo

18. Саксонське зеркало. (бл.1230). Книга 3. //www.vostlit.info/Texts/Dokumenty/Germany/XIII/Sachsenspiegel/frametext3.htm

19. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права (1966)//zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_043

20. Теорія кримінального переслідування: монографія/[В.А.Гринчак, І.Я.Заяць, В.І.Петлюк, Г.М.Федушак-Паславська]. - Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2017.- 208 с.;

21. Теорія кримінального переслідування: монографія/[В.А.Гринчак, І.Я.Заяць, В.І.Петлюк, Г.М.Федушак-Паславська].- Харків: Право, 2019. - 208 с.;

22. Теорія та практика міжнародного кримінального права: підручник/[Зелінська Н.А., Андрейченко С.С.,

Др'оміна-Волок Н.В., Коваль Д.О.; за ред. проф.Зелінської Н.А.].-Одеса:Фенікс, 2017. -582 с.;

23. Федущак-Паславська Г.М. Основні засади захисту порушеного права у давнину//Вісник Львів.ун-ту.Сер.юридична.-Вип.59. – Львів, 2014. – С.108-112;

24. Ювілейний альманах «Союзу українських адвокатів у Львові». – Львів, 1934/Упор.:Михайло Петрів; авт. передмови Адам Редзік. - Репринтне видання.-Київ:Вид-во; «Юстиніан», 2014.-320с.

25. Big win for rule of law: government retains judges discretion in judicial review reform (The bill received royal assent on 28 April 2022)//www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&ved=2ahUKEwjFouTOq5v5AhUSAxAIHUbDBkQFnoECC0QAQ&url=https%3A%2F%2Fwww.lawsociety.org.uk%2Ftopics%2Fhuman-rights%2Fbig-win-for-rule-of-law-government-restores-judges-discretion-in-judicial-review-reform&usg=AOvVaw2RzGGw1GTABcvHKk-ixqe-

26. Criminal procedure rules and practice directions 2020 //www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&ved=2ahUKEwjlgZXruJv5AhWpCBAIHQD7BsYQFnoEC EUQAQ&url=https%3A%2F%2Fwww.gov.uk%2Fguidance%2Frules-and-practice-directions-2020&usg=AOvVaw2oIVvGe7VOlilD4ldfY1sA

27. CRIMINAL PROCEEDINGS AND DEFENCE RIGHTS IN ENGLAND AND WALES//Criminal-Proceedings-and-Defence-Rights-in-England-and-Wales-Aug-2013.pdf (fairtrials.org)

28. Human Rights and Criminal Prosecutions: General Principles://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&ved=2ahUKEwiK8YPbtJv5AhX3wQIHbQcAMI QFnoECDsQAQ&url=https%3A%2F%2Fwww.cps.gov.uk%2Flegal-guidance%2Fhuman-rights-and-criminal-prosecutions-general-principles&usg=AOvVaw2oZCJ1h3WIoP6esNTtU4Lu

29. PloughCast 16: The end of Rage; Prison and Radicalism//www.googleadservices.com/pagead/aclk?sa=L&ai=DChcSEwjyc2ttpv5AhUKR5EFHajWAowYABAEGgJscg&ae=2&ohost=www.google.com&cid=CAESbOD2q8qcFOCA_VfusKieODBo2hY3oz6PTAk7wAluAxL8J5077DhCkpPMPzDsyhCSqrebPIAI6EbA2bmLD6ITcv5pamHFdtIqpo-p0s2wPosMgqtqwqIRS3J4qYQZ74luNiHTemKnN30NTQnBmV

w&sig=AOD64_1uavHtYajd5hSG_0UhBIFMBnI7oA&q&adurl
&ved=2ahUKEwjU7sattpv5AhVokosKHUAxAosQ0Qx6BAgC
EAE

Тривалість курсу	105 годин
Обсяг курсу	39 годин аудиторних занять. З них 13 годин лекцій, 26 годин практичних занять та 66 годин самостійної роботи
Очікувані результати навчання	У підсумку навчання студенти повинні: - аналізувати суспільні процеси, норми сучасного права та їх практичне застосування крізь призму порушення базових прав людини і демонструвати власне бачення шляхів відновлення порушених прав; - визначати роль кожного з учасників кримінального переслідування при дотриманні (порушенні, захисті) прав людини; - виявляти розуміння і готовність у своїй професійній діяльності відстоювати честь і гідність людини як найвищу соціальну цінність; - надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у випадках порушення прав людини.
Ключові слова	Права людини, права підозрюваного(ої), права обвинуваченого(ої), права (ої), права засудженого(ої)
Формат курсу	очний
	Проведення лекцій у поєднанні з елементами діалогу зі студентами, консультації для кращого розуміння тем, підготовка есе та його презентація в інтерактивній формі.
Теми	ТЕМА 1. Становлення інститутів кримінального права. ТЕМА 2. Становлення принципів сучасного кримінального права і процесу. ТЕМА 3. Генеза принципів кримінального переслідування, закріплених у нормах сучасного національного і міжнародного права. Принцип захисту основоположних прав і свобод людини. ТЕМА 4. Забезпечення прав людини в процесі кримінального переслідування за нормами міжнародного права. ТЕМА 5. Забезпечення прав людини в процесі кримінального переслідування за нормами сучасного українського права. ТЕМА 6. Процес становлення кримінального переслідування як виключної прерогативи держави. ТЕМА 7. Особливості забезпечення прав людини на різних стадіях кримінального провадження.

Підсумковий контроль, форма	Есе
Пререквізити	Теорія і філософія держави та права, Історія держави і права зарубіжних країн, Історія держави і права України, Конституційне право.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентація, лекції, колаборативне навчання (тьюторство), дискусія, презентація проєктів.
Необхідне обладнання	Із урахуванням особливостей навчальної дисципліни. Вивчення курсу може не потребувати використання програмного забезпечення, крім загально вживаних програм і операційних систем.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: Відмінно (А) – присутність на заняттях, активність, написання та презентація есе, яке було оцінене на 46-50 балів. Дуже добре (В) - присутність на заняттях, активність, написання та презентація есе, яке було оцінене на 41-45 балів. Добре (С) - присутність на заняттях, активність, написання есе, яке було оцінене на 36-40 балів. Задовільно (D) – присутність на заняттях, написання есе, яке було оцінене на 31-35 балів. Достатньо (Е) - присутність на заняттях, написання есе, яке було оцінене на 26-30 балів. Незадовільна оцінка - відсутність на заняттях і есе оцінене на 25 балів та менше.
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.